

insinuerat sin bön om rangförhöjning hos Generalguvernören och Baron Stjernvall-Walleen. Ödmjukt beder jag, att Högvälborne Herr Grefven icke må illa upptaga, att jag, för att uppfylla Böningh's önsknigar, talar för hans lyckliggörande med en Hofrådstitel.

Gårdagen var sorglig. Talet från thronen måste verka nedstämmande – nu då andan är god, och belåtenheten var som störst. Mouvementet skall vinna derpå.

Med djupaste vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldräödmjukaste tjenare
Joh. Vilh. Snellman

10

Helsingfors den 16:e April 1864.

278 KORT FRAMSTÄLLNING AF FINANSFÖR- VALTNINGEN I FINLAND

HUB, JVS handskriftssamling

20

för Thronföljaren

De egentliga statsfonderna äro tvenne:

Allmänna statsfonden och Militiefonden

Båda dessa fonder voro sammanslagna under en förvaltning från år 1840 till år 1854, då Militiefonden åter afskildes och ställdes under en Militieexpedition i Senaten för skilda förvaltningar.

Utom dessa fonder har Statsverket under Finlands Banks förvaltning följande för särskilda ändamål bestämda fonder: 30

Fattig- och Arbetshusfonden, hvars behållna kapital vid Januari månads utgång detta år uppgick till 2 464 364 Mark.

Krigsmanshusfonden med en behållning vid samma tid af 1 589 832 Mark

Militieboställsfonden hvars behållning vid samma tid utgjorde 354 987 Mark,

Invalidfonden med en behållning af 116 000 Mark

Skolfonden, hvars behållning är 63 000 Mark.

Alla dessa fonders inkomst och utgift upptages särskildt i statsförslaget för hvarje år. 40

Amortissements- fonden för ett genom bankirhuset M. A. von Rothschildt & söner lånen 1882 upptaget statslån å 4 400 000 Thaler. Fondens behållning, hvari ingår en reserv för inlösen af ännu utlöpan- de obligationer å ett uppsägbart inhemskt lån, ||hvilket tidigare upptogs till krigskostnadernas betäckande åren 1854 och 1856 samt för jern- vägsanläggning mellan Helsingfors och Tavastehus,|| utgjorde d'en> 30 januari – 8 237 396 Mark.

Liquidationsfonden för liqiderna vid erläggandet af ränta och amortissement å ett för samma jernvägsanläggning 1859 i Ryssland upptaget lån å 2 500 000 Rubel. 50

Undsättningsfonden, bildad af att i September 1863 hos Baron Stieglitz erhållet kreditiv å 500 000 R., ||hvars belopp åter utlånats åt spannmålsimportörer och till mindre del åt den af missvexten nödlidande allmogen||

Ryska Riksskattkammarfonden för liqviderandet af pensioner m. m. för Riksskattkammarns räkning; hvilka tre sistnämnda fonders innestående medel, äfven lånade eller förskjutna, icke bilda någon statsverkets behållning. Likväl har Allmänna statsfonden för motsvarande fordran besparat i Ryska Riksskattkammarfonden uppgående till ungefär 1 000 000 Mark,

Allmänna Statsfondens inkomster

10 Finska statverkets inkomster bestå af:

- 1:o Skatter af jorden
- 2:o – af förädlingsverk
- 3:o Personela utskylder
- 4:o Indirekta skatter
- 5:o Tillfälliga inkomster

Jordskatten utgår under flera särskilda titlar.

En del af jorden är nära nog skattefri »Frälsejord». Denna skattefrihet beviljades i äldre tid åt adeln. Men numera besittes sådan jord af egare af alla stånd.

En annan del är statens tillhörighet, dels sådan, att den utarrenderas, dels bestående af s. k. »Kronohemman» som mot viss oföränderlig ränta af bönder innehafvas från far till son, likväl med guvernörernas begifvande.

Största delen är egentlig »Skattejord», som med full eganderätt besittes mest af bönder och fritt köpes och säljes.

Anmärkning) Kronohemman få mot viss stadgad afgift lösas till Skattehemman. Denna lösen fortgå nu, sedan betydlig lättnad för densamma blifvit beviljad, med stora steg. Inkomsten deraf är nämnd under 5:o Tillfälliga inkomster,

Jorden är för skattläggningen indelad i »Mantal». I landet räknas till 20 000 mantal, hvilka i skilda landsorter äro delade i flera eller färre hemman, från 2 till 20 och derutöfver på hvarje mantal, så att hemmanstalet i hela landet uppgå till ungefär [redacted]. Flera hemman kunna besittas af en egare och i sambruk odlas. Men i jordböckerna förtecknas de särskildt. Efter domstolspröfning får klyfning ske och nya hemman bildas. Alla ombyten af egare förtecknas också i domstolarnes protokoll. Jordskatten utgår dels i spanmål dels i penningar. Spanmålsräntan är oföränderlig; penningräntan bestämmes dels efter uppskattning af spanmålspriset af medelpriset på säd, smör och talg m. m. för hvarje år, men hufvudsakligen för de tio sistförflutna åren.

40 ||Då äfven spanmålsräntan får lösas efter denna s. k. Medelmarktgång, som nästan alltid utfaller lägre, än det gällande spanmålspriset, så inflyter icke mycket spanmål i magasinerna.||

Skatten uppbäres af »kronofogdar» hvilka tillika äro administrativa tjänstemän. ||Men den debiteras af särskilda tjänstemän i hvarje »Härad», »Häradsskrifvare», som åt jordegarena utställa tryckta debetsedlar, på hvilka Kronofogden vid uppbörden tecknar sitt qvitto.||

50 Den betalas för det förflutna året, t. ex. i Februari 1864 för året 1863, så att statsverket alltid ligger i förskott för dess belopp. Uppbördskostnaden är ringa.

Men innehafvare af Kronojorden och Skattejorden uppställa äfven landets »indelata» d. v. s. på jorden fördelta militär.

De värfva soldaten och gifva honom en liten jordlott, soldattorp» för

hans underhåll samt erlægga ett penningbidrag till hans beklädnad. En del äro förbundna att ställa kavalleri, och deras hemman kallas »Rusthåll». För dessa erlägges ingen annan skatt; tvärtom uppbära de flesta egare bidrag af andra »hjelphemman», ||»Augmentshemman»,|| hvilka i förhållande till denna hjälp äro befriade från direkt skatt till staten.

Under tiden från 1810 till 1854, då jordegarene voro befriade från soldaters uppställande, betalade de blott en Vakansafgift i spannmål och penningar, hvilka ännu erlägges af flertalet, emedan för närvarande blott en tredjedel, deri inbegripen äfven en del rusthåll, ställa soldater. Om denna inrättning skola några ord tilläggas längre fram. ||Inkomsterna från kronans skogar hafva hittills varit ringa; och har den beräknade inkomsten af desamma icke utfallit.|| 10

Skatten af förädlingsverk erlägges hufvudsakligen för jernbruk och qvarnar. Först nu är fråga väckt att beskatta alla fabriker. En skatt af sågarne upptages under indirekta skatter,

En Personell afgift betala alla landets invånare med undantag af adeln och presterskapet- hvilka doch vid innevarande landtdag afsagt sig denna frihet. Afgiften är nu föreslagen till 90 1/2 mark för man 1 Mark för qvinna från 16 till 63 års ålder. I Wiborgs län, der jordskatten är mindre, än i det öfriga landet, har hvarje individ af mankön betaldt Poduschneipengar med ■■■■■ rubel. ||Nu blifva invånarena i detta län likställda med alla öfriga. Äfven andra i Statsförslaget upptagna personela afgifter komma i stället att bortfalla.|| Dessa skatter uppbäres jemte jordskatten. 20

Indirekta skatter:

Af dessa är tullen den förnämsta. Den är ännu delvis skyddstull, men förnämligast finansstull. Exporttullen är obetydlig; men för beqvämighetens skull uppbäres sågskatten vid exporten af bräde och plankor. Före 1840 var tullinkomsten obetydlig ||ungefär 200 000 rubel;|| men i följd af en då skedd reform har den sedermera stigit till mera än fem gånger detta belopp. Den utgör nu nära nog ||halfva beloppet af statsinkomsten. Af detta förhållande inses, huru menligt ett krig med åtföljande blokad måste vara äfven för statsverkets bestånd. Under krigsåren 1854 och 1855 nedgick tullinkomsten till ungefär en 1/3 del af dess belopp före kriget.|| 30

Ryska varor, utom tobak, äro tullfria. Tullgränsen mot Ryssland finnes eljest blott för utländska varor. Den ||äfven af kolonialvaror och en del utländska manufakturvaror|| tillförsäkrar Finska statsverket dess framtida bistånd. Ty i den mon S:t Petersburg allt mera blir en världsmarknad, och tullen i Ryssland kommer att nedsättas, skall derifrån hemtas Finlands behof. Och funnes då ingen mot Ryssland tullgräns, skulle Finlands förnämsta statsinkomst gå förlorad. Ännu hindras den låga tullen på rysk tobak från denna varas behöriga beskattande – en skatt, som i de flesta länder utgör en så betydlig del af statsinkomsten. 40

Näst tullen ger under denna titel Afgiften för brränvinsbränningen den betydligaste inkomst, ehuru ringa denna i jämförelse med förhållandet i andra länder för närvarande ännu är, 50

Enligt gammal lag har hvarje jordegare privilegium att bränna bränvin med en apparat i proportion till egendomens storlek, och städerna efter invånarantalet. Tiden för bränningen kan hvarje år bestämmas af Regeringen – längre eller kortare efter årsvextens beskaffenhet, och bränning kan äfven helt och hållet förbjudas den ena

eller andra landsorten. Afgiften till staten är äfven i lag bestämd, och kan endast med Ständernes bifall höjas, hvarföre den samma varit oföränderlig ända från år 1800. ||För närvarande föreligger Ständerna en Regeringsproposition, som afser brännvinsbränningens frigifvande och högre beskattande.||

Inkomsten af Charta sigillata stämpladt papper, som måste begagnas för inlagor till auktoriteterna och för deras resolutioner m. m., är icke betydlig. Äfven författningen härom beror af Ständernas medgifvande; och är det ett af de få afsteg från grundlagen, som skett under de femtio sistförflutna årens förlopp, att en ny förendring i ämnet utfärdades år 1842. Nu har Landtdagen ordnat frågan genom en ny taxa, som dock icke torde minska statsverkets inkomst under denna titel.

Postverket har blott de senaste åren lemnat någon ringa behållning. Orsak till dess ringa afkastning äro de långa distanserna, landets glesa befolkning och i synnerhet manufakturindustrins ringa utveckling. Likväl kan statsverket anses hafva en betydlig fördel af postinrättningen, emedan alla auktoriteters brefvexling och penningremisser äro fria från porto och assurans.

Sågningsavgift är en skatt på sågarne som uppbäres vid exporten af plankor och bräder.

Sjöfartsavgift erlägges för importerade varor och är en blott temporär skatt, bestämd att ersätta lösen för Öresundstullen, som betalas till Danmark.

Bland Tillfälliga Inkomster äro:

De Böter för kontraventioner och polisförseelser, som tillfalla statsverket,

Lots och Båkafigter, hvilka af inkommande och utgående fartyg erläggas efter lästetalet med 18 kopek per läst (= 2 Engelska Tons). Denna ringa afgift betäcker endast två femtedelar af statsverkets omkostnad för fyrar, känningsbåkar, sjömärken och lotsstatens underhåll. Man måste därför vara betänkt på, att höja densamma. Men betydligt skulle inkomsten vexas, om alla de fartyg, som gå till och från Cronstadt skulle der erlägga båkafigt, och Finska statsverket skulle tillerkännas en andel deraf efter antalet af dess fyrar i Finska viken. I alla andra länder betalas en sådan afgift, högre af fremmande fartyg, än af egna. T. ex. i de Engelska hamnarna är densamma högst betydlig. ||Till lotsverkets underhåll bidraga ett antal »lotshemman» i skärgården, hvilka mot frihet från åtskilliga andra onera äro förpligtade att ställa lotsar eller att gifva de anställda lotsarna husrum, vedbrand m. m.||

Ersatta Storskiiftskostnader. I landets nordliga och östliga delar är jorden ännu icke definitivt skiftad mellan egarene. Nybyggare hafva upptagit åker och äng, der det fallit dem lägligast, och skogen har varit gemensam. Skiftet är i dessa vidsträckta landsträckor tidsödande och kostsam. Statsverket betalar därför en del af kostnaden i förskott, och jordegarene ersätta förskottet efterhand. Deraf denna inkomsttitel, som såldes egentligen betecknar ett återbetaldt förskott. Den jordegande, som tilldelas hvarje »mantal», är olika i skilda landsdelar. Vid skiftet upstå, der inbyggarene ännu äro få, såkallade öfverloppsjordar, hvilka, emedan all jord ansetts ursprungligen tillhöra staten, tillfalla statsverket. Öfverloppsjorden är naturligtvis ouppodlad jord, dels skogs- dels kärr-mark. Men i stöd af äldre författningar har befolkningen rättighet, att med lokalstyrelsens begifvande nedsätta sig på denna

kronojord och bilda nybyggen, hvilka efter åtnjutande af vissa frihetsår skattläggas och då bilda kronohemman.

Först sedan år 1856 har statsverket tagit ifrågavarande öfverlopps-jordar och en del af de ännu helt och hållet oskiftade och ouppodlade landsträckorna under sin förvaltning såsom kronoskogar eller parker, och en forststat har blifvit tillsatt till deras förvaltning med betydlig kostnad för statsverket. Emedan dock inom dessa områden finnas en mängd dels nybyggen, dels redan skattelagda kronohemman, hvilkas egoområde ännu icke är dem tillskiftadt, så har ||mångenstädes|| icke heller gränsen mellan enskildas och kronans skogar kunnat nogare bestämmas, och detta förhållande vållar vid forstförvaltningen stora svårigheter. 10

Den jord, som sålunda nu är stäld under statens förvaltning omfattar en yta af icke mindre, än geografiska quadratmil. Den största massan deraf är belägen i Uleåborgs län vid Lappmarkens gräns. Skogarna äro mycket förödda, dels ||genom hygge och svedjande|| af nybyggare och äfven af en talrik befolkning, som utan tillstånd i desamma bosatt sig, dels af skogseldar, vållade af skogsinvånarna. Den inkomst, statsverket haft af skogarne, är derföre hittills obetydlig. Mycket trädvirke kan dock äfven inom närmaste tid försäljas, men det är i synnerhet för en aflägsnare framtid dessa ofantliga skogar komma att ega ett värde, som man nu knappt vågar i penningar uppskatta. 20

Den vackra kanal, som med en kostnad af 3 miljoner rubel blifvit ||från 1844 till 1856|| af Regeringen anlagd mellan sjön Saimen och Finska viken, ger redan en netto afkastning, hvilken motsvarar ungefär 3 procent på anläggningskapitalet. ehuru denna inkomst är anslagen till amortisementsfonder för de statslån, som upptagits dels till betäckande af krigskostnaderna 1854–56, dels till en jernvägsanläggning 102 verst i längd mellan städerna Tavastehus och Helsingfors. Bruttoinkomsten från denna jernväg ||fulländad 1862 och försedd med en bibana om 2 verst 1863 med en kostnad af ungefär 3 1/2 miljon rubel,|| tillfaller deremot statsverket, som åter utbetalar omkostnaderna, hvilka ännu öfverskjuta inkomsten. Planen är närmast som, att från densamma föra en bibana af 7 versts längd till ||fabriksstaden|| Tammerfors och en annan verst lång till den stora insjön Päjäne. Åt framtiden är det öfverlemnadt, att åstadkomma en jernväg från Wiborg till Petersburg 120 verst och att förbinda denna med Päjänebanan på en längd af verst. Kostnaden för alla dessa banor, för hvilka redan preliminära undersökningar skett och äfven delvis kostnadsförslag blifvit upprättadt, är beräknad per medium till 30 000 rubel per verst för enkel bana. Den färdiga jernvägen har, jämte material kostat 35 000 rubel per verst, emedan den är terasserad för dubbelt spår och dessutom är det första, likväl endast af inhemska ingenjörer utförda försöket. 30 40

Inkomsterna äro alltid så beräknade, att årligen ett icke obetydligt öfverskott uppstår, ehuru å andra sidan detta öfverskott de senare åren genom Nådigt anbefallda nya statsanslag och extraordinära utgifter för engång medtagits. Så har en beklaglig missvext i landets nordliga delar under de två senaste åren erfordrat en extraordinär statsutgift, dels såsom utlåning dels såsom anslag för allmänna undsättningsarbeten af ungefär 4 500 000 mark. Såvidt sådana utgifter kunna förutses, beräknas de i en särskild, extra-statsreglering eller 50

Kalkyl öfver statsverkets tillgångar &c.

hvilken kalkyl årligen till Hans Kejslerliga Majestät insändes,

Allmänna Statsfondens utgifter

Statsutgifterna äro ordnade under 9 särskilda Hufvudtitlar nemligen:

- 1:o Utgifter för högsta styrelsen.
- 2:o — för Justitie-staten.
- 3:o — för Militiefonden.
- 4:o — för Civilstaten.
- 5:o — för *Klorodiet* och Läroverken.
- 6:o — för helsovården, och fångelserna
- 10 7:o — Extra utgifter för statslänen, allmänna bygnader m. m. samt andra tillfälliga omkostnader.
- 8:o Utgifter för jordbrukets, manufakturernas och handelsupphjelpande.
- 9:o Pensioner och andra anslag för tjänstemän deras enkor och barn.

I statsförslaget föregås utgiftsposterna af en Afkortning eller ett afdrag å statsinkomsterna förnämligast å jordskatten ||och de personela utskylderna||. Det händer, att hemman af sina åboar öfvergifvas i följd af jordens ofruktbarhet eller ofta återkommande froster eller af dålig hushållning. Den af sådan orsak ||för »Ödeshemman»|| afkastade skatten är dock obetydlig. Den andra posten afgår från sådana nybyggen, som nedan äro skattelagda men åtnjuta vissa frihetsår från skattens erläggande, då skatten uppdebiteras bland statsinkomsterna, men åter här affärer, »För fattigdom» och sjukligheten efterskänkas isynnerhet personela utskylder, och detta afdrag utgör den tredje posten.

Utgifterna för Högsta Styrelsen på

1:o Hufvudtiteln. De medtagna nära 1/12 del af Allmänna Statsfondens inkomst. Det är väl gifvet, att denna proportion måste vara oförmonlig i ett land med liten folkmängd och små statsinkomster. Men någon besparing kunde lätt ske, i synnerhet om man icke anser det för skam, att ett fattigt lands styresmän lefva tarfligt.

Beloppet af Hans Kejsrerliga Majestät Dispositionsmedel är dock ringa. Det förstärkes likväl af ett anslag ur Militiefonden och ett annat ur Passkassan i S:t Petersburg, så att det hela utgör 65 000 rubel. Det är visst litet nedsättande för oss Finnar, att icke kunna bidraga till Hans Majestätss hushållning. Men då Hans Majestäts Nådiga vilja är, att använda dessa Finska medel endast till gåfvor, så få vi trösta oss med, att genom det ringa anslaget bereda Hans Majestäts hjerta tillfredsställelsen af några flera välgörningar, än detsamma förutan.

2:o Hufvudtiteln utvisar aflöningarne endast för de högre domstolarna och blott ett ringa anslag för de lägre domarena, Lagmän och Häradshöfdingar,

Första domstolsinstansen är på landet »Häradsrätten», i hvilken »häradshöfdingen» med 12 dertill utvalda bönder såsom bisittare dömer. Han förrättar »ting», håller session, två gånger om året i hvarje församling inom sin »domsaga», jurisdiktionskrets ||För behandling, af brottmål hållas äfven »urtima ting», extraordinära sessioner.|| Af statsverket har han en obetydlig lön. Han uppbär en betydligare aflöning i spanmål af domsagans invånare. Dertill uppbär han lösen enligt taxa för alla protokollsutdrag och domar. Häradshöfdingarne i landet äro 48 men antalet kommer att förökas med 12 nya.

På samma sätt aflönas »Lagmän», till hvilkas afgörande tvistemål

dragas från häradsrätterna. Lagmännen äro till antalet 6 och hålla »ting» på särskilda orter inom sin lagsaga en gång om året. Det är numera fråga om Lagmansrätternas indragande.

Ty från dem kunna målen indragas till Hofrätterna i Åbo, Nikolaistad eller Wiborg, till hvilka viktigare civila mål och alla brottmål gå direkt från Häradsrätterna, och som derföre i de flesta fall utgöra andra instans.

Tredje instansen är Justitie-Departementet i Senaten.

Städerna välja och aflöna sjelfva sina domare, »Borgmästare», som i de flesta tillika äro högsta styresmän. Endast i Helsingfors, Åbo och Wiborg finnas två borgmästare, den ena domare, den andra administratör. I dessa och några andra städer finnes äfven »Kämmersrätt», en lägre instans än Borgmästarens domstol, »Rådsturätt»; men äfven om sagda domstols indragning är fråga väckt. 10

3:o Hufvudtiteln har att uppvisa endast två utgiftsposter, för Kadettkorpserna i Fredrikshamn, och arrende för några åt indelta armén anslagna boställen, å hvilka nu landtbruksskolor äro inrättade.

//Från 18 till 18 ingingo den nuvarande Militiefondens inkomster till samma fond, som all öfrig statsinkomst, ur hvilken äfven utgifterna för militära ändamål utbetalades.// 20

Endast anslaget för Kadettkorpserna quarstår numera Allmänna statsfonden till last ||utan motsvarande särskild inkomst,||, emedan Militiefonden icke har tillgång att bekosta densamma. Denna dyra läroanstalts tillvaro väcker missnöje i landet, isynnerhet emedan de elever, som derifrån utgå, icke kunna få plats i eget land och användas till dess gagn. Det väcker tvärtom ytterligare missnöje, när de, efter att hafva länge tjenat i Ryska hären, på äldre dagar insättas på högre platser i Finland, ehuru redan blifna fremmande för hemlandets förhållanden, och vanligen dåmera betraktande sitt embete som en sinekur. Ett verkligt bekymmer i landets finanser gör det, att vissa utgifter för Kadettkorpserna tillkomma utan Senatens hörande, genom armeeorde, som gälla Kejsardömet, men hvilka man, då de bereda personerna större inkomster, sörjer för att få i Finland tillämpade. 30

Kadettkorpserna kostar ensam 1/3 del af hvad för öfriga skolor och gymnasier i landet är anslaget.

Hvad som utgår till *Kleresistaten*

5:o Hufvudtiteln upptager blott en obetydlig del af hithörande utgifter. Ty presterskapet aflönas och kyrkorna underhållas af församlingarne sjelfva både i städerna och på landsbygden. Man uppskattar denna direkt till presterskapet utgående aflöning i hela landet till ■■■■■ rubel. Af statsmedel aflönas endast delvis biskoparne samt åtskilliga prester af Grekiskt Ryska kyrkan, äfvensom mindre spanmålsanslag utgå till öfriga presterskapet. 40

Anslaget för Alexanders universitetet är rikt, vittnande om Monarkarnas frikostighet för denna läroanstalt. ||Sedan den 1828 flyttades till Helsingfors hafva bygnader för dess behof blifvit uppförda med en kostnad af mera än en half miljon rubel, utom hvad som användts för dess bibliotek och samlingar, riktade äfven genom stora Kejsarliga gåfvor. Men detta universitet har såsom det enda i landet för dess kultur den största betydelse. Också kännes och erkännes detta af landets invånare, så att, medan storleken af mången annan statsutgift klandras, anslagen för universitetet uppräknas med liten stolthet. 50

Likväl sakna vetenskap och litteratur en del af den uppmuntran, de

i andra länder åtnjuta. Anslagen för universitetet måste afse främst lärarbildningen och undervisningen. Men för vetenskaplig och litterär produktion inom och utom universitetet äro anslagen de ringa, som statsförslaget utvisa, åt Vetenskaps societeten och tvenne andra sällskap till skrifter tryck ringa. Personligt anslag åt litteratörer finnes blott ett enda af 285 rubel åt skalden Runeberg. För skön konst har Senaten tillstånd att utgifva ända till 3 000 rubel, och för ett musikaliskt kapell i Helsingfors utgifves en lika summa. Emedan större förmögenhet i landet icke finnes, eger det icke heller någon frikostig Mecenat.

10 Folkmängdens fattighet gör, att den för vetenskap, litteratur och konst intresserade allmänheten är ringa. ||Den har förringats äfven deraf, att undervisningsspråket, likasom språket för lagskipningen och administrationen varit Svenska, hvarföre de högre bildades antal icke kunnat rekryteras ur massan af nationen. Genom senaste tids åtgärder och isynnerhet genom Hans Majestäts Nådiga påbud af den 1 Augusti 1863, som stadgar, att inom tjugo år embetsverkens och domstolarnes skriftliga förfoganden, så vidt de angå den Finska befolkningen, skola utfärdas på Finska språket, kommer att i detta förhållande ske en längre efterlängtd reform.|| Så mycket nödvändigare är det att från statens

20 sida skall för anförda ändamål beviljas större anslag än förut,

Anslaget för de lägre läroanstalterna har under de senaste tjugo årens lopp fyrdubblats. Likväl är ännu borgarskolorna, de s. k. Lägre Elementarskolorna illa daterade, och undervisningen i dem alltför inskrenkt.

||Folkundervisningen på landet har hittills varit öfverlemnad nästan uteslutande åt presterskapet. Den har fört allmogen till läskunnighet, likväl så att läsningen varit inskränkt hufvudsakligen till skrifter af religiöst innehåll. Först under senaste 30 år har en rikare Finsk litteratur uppstått, utan allt understöd från Regeringens sida, ja till och med under ett obilligt motarbetande af dess uppkomst. Äfven folkskolor hafva blifvit inrättade genom kommunernas egen försorg. Men

30 brist på lämpliga lärare har verkat hinderligt. Nu är med betydlig kostnad ett Seminarium inrättadt för bildande af lärare och lärarinnor.

Skolverket lyder likasom Kleresiet under de tre Biskoparne och Domkapiteln i Åbo, Borgå och Kuopio samt i högsta instans under Ekklesiastikexpeditionen i Senaten, som likväl i kyrkliga ärenden handlägger endast frågor om församlingarnes indelning, befordrings- och aflöningsärenden.||

40 4:o Hufvudtiteln, som omfattar anslag för den civila administrationens öfverhufvud och uppbördsverket, visar det största utgiftsbeloppet eller ungefär 1/4 del af hela statsutgiften. Emedan dock deri ingår kostnaden för sådana verk, som förmedla någon motsvarande statsinkomst, såsom tull- post- Lots- och -forststaterna samt myntverket och karthagillataverket, så falla blott 2/5 delar ungefär af Hufvudtitelns hela utgift, således 1/10 del af statsutgifterna, på den egentliga administrationen.

50 *Landsstaten* består af guvernörsembetena i de åtta skilda länen och de under dem lydande nedan nämnda kronofogderna och häradsskrifvarerne, hvilka hvilka tillika ombesörja kronouppbörden, samt kronofogdarne underlydande länsmän till ett antal af nära 250 i hela landet.

Guvernörerne biträdes i främsta rummet af en »Lands-Sekreterare» och »Lands-Kamrerare», af den förra i juridiskt af den senare i kameralt hänseende. Dessutom finnes i alla län en, i somliga två

medhjelpare i dessa befattningar. En »Räntmästare» har statsmedlen om händer, mottager dem af kronofogdar, tullkamrar m. m. och utbetalar utgifterna inom lånet på Guvernörens af Landskamreraren kontrasignerade anordning. Ränteriet, kassan, revideras hvarje månad, och en redogörelse för inkomst, utgift och behållning insändes till Finans-expeditionen i Senaten.

Guvernörerna underlyda i polisärenden Generalguvernören, men förvaltningsärenden Kansliexpeditionen och i finansärenden Finansexpeditionen i Senaten.

10

Postverket lyder under en Postdirektör och Kansliexpeditionen i Senaten. Postverket utbetalar omedelbart af inflytande medel alla för detsamma nödiga utgifter, men redogör i Finansexpeditionen för postkassans tillstånd. Inkomsterna hafva såsom redan blifvit nämndt vanligen icke motsvarat utgifterna och sällan lemnat behållning.

Lots- och Båkstaten lydande under en Direktör och Finansexpeditionen erforderaren betydlig årlig utgift, medan de afgifter som, under under denna titel i landets hamnar erläggas af in- och utgående fartyg äro jämförelsevis obetydliga, så att totala inkomsten blott till 2/5 delar ungefär betäcker utgifterna. Dessa äro i anseende till landets vidsträckt kust betydliga. Tillgångarne hafva derföre icke medgifvit bekostandet af nödiga sjömätningar och fyrbåkars uppförande på vestra kusten, utan har Regeringen af landets nu församlade ständer begärt anslag för sistnämnda ändamål.

20

||Under samma expedition i Senaten lyda Bergsstaten, Magasinstaten och Myntverket.||

||Lots- och Båkaafgifterna uppbäres vid tullkammarne i sjöstäderna och leverenas till länens Ränterier, ur hvilka åter utgifterna för Lots- och båkstaten utbetalas.||

30

Tullverket som lyder under en Direktion och Finansexpeditionen kostar nära nog 10 procent af hela tulluppbörden, hvilken uppbörds-kostnad kan anses vara nog dryg. Likväl kan anmärkas, att vid tullkamrarna uppbäres äfven lots-och båkaafgifterna samt sågningsafgift för trädvaror, äfvensom för närvarande den s. k. Sjöfartsafgiften. Också har denna uppbörds-kostnad ingalunda stigit i samma proportion som inkomsten af tullen.

||Intendentsstaten består af en Öfverintendent för allmänna bygnader och ett af honom dirigeradt kontor samt af en Länearkitekt och Konstruktör i hvarje län. Den lyder under Kansliexpeditionen i Senaten.

40

Under samma Expedition lyder Medicinalstaten med en Generaldirektör, Collegium medicum och Läkar-korpsen.||

Landtmäteriet lyder under en Öfverstyrelse och jordbruksexpeditionen i Senaten. Landtmätarenes aflöning är ringa. Men de ersätas för sina arbeten af jordegarena. Deras hithörande räkningar granskas vid årliga revisioner, som anställas af Guvernörerna i länen och Öfverdirektören för Landtmäteriet,

50

Äfven den nyinrättade Forststaten, som har en Öfverdirektör, och lyder under Jordbruksexpeditionen, kostar betydligt, utan att, såsom nedan anmärkt blifvit, ännu gifva en motsvarande inkomst af kronans

skogar.

6:o Hufvudtitelns största utgifter äro för sjukvården och för fångvården.

10 Kostnaden för läkares aflönande utgår å 5:o Hufvudtiteln under rubriken Medicinalstaten. De af statsverket aflönade Provincialläkarene äro till antalet Femtio samt tio Lasarettsläkare och sju läkare vid särskilda fängelser och arbetshus. Städerna bekosta dessutom sina egne läkare tillett antal af tjugofem. Den utgiftspost deremot, som å denna 6:o Hufvudtitel är upptagen under rubriken Allmänna sjukvården afser endast lasaretternas underhåll och kostnaden för allmänna farsoters hämmande, bestående å utgifter för gratis utdelad medicin och i svårare fall för temporära lasaretter.

20 Sjukvården, hvarav betydligt anslagen för densamma på de senaste tjugo åren ökats, och isynnerhet Därvården, för hvilken kostnaden är särskildt upptagen lemna ännu mycket öfrigt att önska. På lasaretterna, ett i hvarje län, samt dertill tvenne mindre sjukanstalter i Åbo och Kuopio län, kunna endast med kroniska sjukdomar behäftade sjuka mottagas. Feberlasaretter finnas icke. Det blefve också omöjligt, att transportera febersjuka till lasaretterna från längre afstånd. Allmänna hospitalet i Helsingfors är ett rikt dateradt lasarett, som tillika utgör undervisningsanstalt, för medicinestuderande vid Alexanderuniversitetet, och som har sängar för patienter. ||Deribland äfven sängar för febersjuka.|| Med detsamma är ett Accouthementshus förenadt. För därvården finnes blott en enligt nyare grundsatser inrättad anstalt i Helsingfors, samt en bevaringsanstalt för obotliga sinnessjuka nära Åbo.

30 Före *Fångvården* finnes endast gemensamhetsfängelser, ehuru man bemödat sig att i fängelserna åtminstone skilja ransaknings- och straffångar. På grund af Regeringens proposition hafva Ständerne ombeslutat att upphäfva alla kroppsstraff, hvaraf måste följa en reform i fängelseväsendet, mer eller mindre närmande sig cellsystemet. Men hvarifrån medel skola tagas till denna kostsamma reform, kommer att utgöra ett föremål för mycket bekymmer.

Det ringa anslag till Fattiga barns uppfostran, som är upptaget på denna hufvudtitel, är icke det enda för detta ändamål. Ett vida betydligare anslag utgår ur Fattig- och Arbetshusfonden.

40 För de särskilda Dispositionsmedlen å 7:o Hufvudtitelen uppförda, redogöres i Senatens Finans-samt Kammar och Räkenskaps-expedition, likväl så att för vissa polisutgifter ur Generalguvernörens och Länsguvernörernas dispositionsmedel fordrat endast Generalguvernörens gillande, då blott totalbeloppet upptages i redogörelsen, Nybyggnadskostnader och Reparationskostnader angå kronans byggnader. Man har dock på senaste tid så mycket som möjligt undvikit all nybyggnad och vid behof hyrt lokaler, såsom en för statsverket billigare utväg.

50 Resekostnader för embets och tjenstemän ersättas enligt faststald taxa och endast för resor, som ske på särskild befallning. Vissa tjänstemän, såsom provincialläkare och Länsingeniörer hafva bestämdt belopp för året till reseomkostnader sig anslaget.

Städers gästgifvares m. fl. friheter äro egentligen en afkortning på vissa statsinkomster.

Anmärkningsprocent hafva Revisorerna af statsräkenskaperna för hvarje upptäckt fel statsverket till godo.

Mantalskrifningsprovision utgår af Mantalspengarne och tillfaller

Häradsskrifvarena för upprättande af förteckning på häradernas invånare, hvilken förretning kallas Mantalskrifning.

Om statslånen handlas särskildt.

Diverse anslag sammanfattar ett antal mindre poster, bland hvilka de förnämsta äro anslag för triangelmätningar 30 000, för inlösen af donationsgods i Wiborgs län 17 007, för en officiell tidning på Finska språket 13 200, Kejsrerliga palatsets underhåll, och 15 500 mark till gaslysningen i Helsingfors och Åbo samt mindre anslag för betjäningen vid embetsverken, ersättningar o. s. v.

||Slutligen hörer till denna hufvudtitel ett anslag för oförutsedda behof, som af Senaten användes, men hvarför redovisning går till Hans Majestät.

I statsräkenskaperna upptages också på denna hufvudtitel alla de anslag utom stat, hvilka Hans Majestät på Senatens hemställan eller eljest anbefaller.||

8:o Hufvudtitelns rubriker antyda tillräckligt utgifternas ändamål. De flesta af dessa anslag hafva tillkommit under de senaste tjugu åren. Andra utgifter såsom anslagen för Väg och vattenkommunikationerna och Allmänna arbeten hafva under samma tid blifvit ökade till tre ä 20 fyrafaldigt deras tidigare belopp.

De allmänna arbetena under Ingeniörkorpens ledning bestå för det mesta af mindre kanaliseringar och sjöfällningar. Vid sistnämnda arbeten deltagar den kringboende allmogen, som af fällningen vinner till ändringar merändels god ängsmark, med behöfliga dagsverken, hvarvid dock redskap och verktyg bekostas af staten. Den verkliga kostnaden för dessa arbeten uppgå derföre till vida mera, än hvad statsförslaget utvisar.

Ersättningen för Öresundstullen utbetalas genom Ryska Finansstyrelsen.

Res- och Skattläggningskostnader äro för det mesta förskott, hvilka af jordegarena efterhand återgäldas, såsom motsvarande rubrik under 5:o i statsinkomsterna utvisar,

9:o Hufvudtiteln upptager:

Förläningar och Extra anslag, hvartill väl höra några få af Hans Majestät förunnade personliga anslag ||dels för embetsmän dels för sådanes änkor||, men som förnämligast utgöres af den gratifikation för oförvitlig tjenst, som tillfaller aflidna embetsmäns enkor och barn, nemligen: för 15 års tjenst 1/4 del, för 20 års 1/2, för 25 års 3/4, för 30 40 års hela lörens belopp, för 35 års tjenst 1 1/4, för 40 års tjenst 1 1/2 gång lönebeloppet.

Afsked med full Pension erhålla civila tjenstemän vid 65 års ålder och efter 30 års ordinarie tjenst.

Pensioner för civila tjenstemäns enkor och barn utgå ur en med årligt statsanslag ||fyra månaders inkomst af lediga tjänster|| och ett visst afdrag af embetsmännens löner bildad pensionskassa, som för närvarande har en fond af

Här upptagna Pensionsanslag är statsverkets bidrag till ifrågavarande fond ||delvis|| för sådana tjänster, hvilkas innehafvare först på senaste tid blifvit delegare i fonden. Extrapensionerna deremot äro Kejsrerliga nådegåfvor till synnerligen behöfvande enkor och barn.

Endast få poster, såsom, på 6:o hufvudtiteln till en del för sjukvården och fångvården samt på 7:o hufvudtiteln för nybyggnader och repara-

tioner äro förslagsvis beräknade ||, dock så att anslaget är tillräckligt. De öfriga äro noggrannt utförda,

Om statsräkenskaperna.

Statsförslaget uppgöres hvad angår inkomsterna och de förslagsvis upptagna utgiftsposterna på grund af Summariska räkningar öfver inkomst och utgift under de tre år som föregått det, vid hvars slut detsamma skall till Hans Majestät insändas. T. ex. förslaget för 1864 enligt räkningar för 1860, 1861 och 1862.

Af statsförslaget sändes, sedan detsamma blifvit af Hans Majestät stadfästadt, från Finansexpeditionen utdrag till Länsguvernörerna, upptagande allt, hvad deri angår det ifrågavarande lånet.

Anmärkning) 1. I tryck i författningssamlingen, offentliggöres sedan 1862 endast en résumé af det egentliga statsförslaget hvilket senare innehåller hvarje den minsta utgiftspost specificerad samt de direkta och ordinarie inkomsterna beräknade löner:

Till Löneränterierna inflyta:

- 1:o Skatter af jord
- 2:o — af förädlingsverk
- 3:o Personela utskylder
- 4:o Indirekta skatter: utom postmedel, kontrollstämpelmedel och stämpelafgift för spelkort.
- 5:o Tillfälliga inkomster.

För 1:o, 2:o och 3:o har Landskamreraren noga förda böcker, med hvilka kronofogdarnes uppbördslängder jemföras och deras uppbörd kontrolleras. Tullmedlen m. m. levereras jemte reversaler; och öfverhufvud observeras alla inbetalningar till Ränteriet äfven i Landskamrerns räkenskaper,

Af vissa till Ränteriet inflytande medel får Guvernören med Landskamrerns kontrasignation utanordna alla i statsförslaget för lånet upptagna poster.

Men utgifter endast för en gång såsom delvis för sjukvården och fångvården under 6:e Hufvudtiteln, för nybyggnader, reparationer ||och resekostnader|| under 7:de, för allmänna arbeten under 8:e samt gratifikation för oförvitlig tjenst utanordnas efter Senatens Ekonomidepartements beslut af Finansexpeditionen eller Kansli- Ekklesiastik- eller Jordbruksexpeditionen, inom beloppet af de förslagsvis upptagna summorna, eller eljest efter underdånig hemställan på Hans Majestäts befallning genom skrifvelse från Departementet. Öfverhufvud fordras för alla i Statsförslaget icke bestämdt upptagna årliga utgifter en sådan särskild anordning.

Angår anordningen en till siffror bestämd utgift får guvernören tillstånd att efter skedd utbetalning låta i räkenskaperna upptaga densamma såsom gjord utgift under viss titel enligt statsförslaget. Men kan endast ett maximum för utgifter bestämmas eller kommer densamma att statsverket åter godtgöras, upptages den i räkenskaperna såsom förskott, och Guvernören anmäler, sedan den är till bestämdt belopp utbetald, i Senaten densamma till afföring bland utgifterna, då äfven alla verifikater medfölja och granskas, samt om deras vigtighet godkännes, bifall till afföringen meddelas samt handlingarne återfärdas för att Årsräkningen bifogas.

Månatligen insänder Guvernören till Finansexpeditionen en af Landskamrern uppgjord förteckning öfver all inkomst och utgift under föregående månadens lopp.

En summarisk uppgift insändes äfven från Ränterierna öfver leverering och utbetalning samt behållning vid månadens slut.

En dylik uppgift lemnar Landskamrern öfver förändringarne i spanmålsförrådet i kronans magasin.

Af dessa båda senare nämnda uppgifter göres i Finansexpeditionen ett sammandrag, hvaraf ett exemplar lemnas till Generalguvernören och ett annat på Ekonomiedepartementets sessionsbord. Af detta sammandrag inhemtas, så att säga, för hvarje dag; beloppet af statsverkets disponibla tillgångar.

När till Ränterierna inflyta mera penningar, än hvad för närmaste månader anses behöfligt, remitterar Guvernören öfverskottet till Finlands Bank, hvarest dessa medel särskildt bokföras. Derifrån levereras de på Finansexpeditionens anordning efter behof till de ränterier, i hvilka utgifter utöfver inkomsten förfalla, eller öfverföras de i liqid till amontissemensfonden eller utbetalas efter requisition till Militiefonden o. s. v.

Stundom ske äfven på ||Finansexpeditionen anvisning remisser från det ena ränteriet till det andra||.

I öfvannämnda månatliga sammandrag införes äfven Statsfondens behållning i Finlands Bank.

De kontanta statsmedlen förvaras alltså i Finlands Bank och i de åtta Läneränterierna samt spanmålen i kronomagasinerna. Endast postmedlen göra härifrån ett undantag så till vida, att utbetalningarne för postverket ske omedelbart af de inkasserade medlen. Äfven tullverket tillåtes stundom verkställa mindre utbetalningar af omhänderhafvande medel, hvarför då redovisas i sammanhang med årsredovisningen i öfrigt. ||Alexanders Universitetet åter uppbär kvartaliter sitt statsanslag och har sitt eget ränteri till hvilket så väl detta som dess öfriga inkomster af besparade fonde(r)? o. s. v. ingå samt hvarifrån alla dess utgifter utbetalas.||

Guvernörsembetena aflemna hvarie år d(en) 1. September till Finansexpedition en summarisk räkningen öfver det föregående årets inkomst och utgift. Denna redovisning återföljs icke af verifikater, emedan den blott tjenar till upplysning. Samtidigt afgifva Guvernörsembetena ett så kalladt Requisitionsförslag, som upptager alla kända statsutgifter inom länet för nästföljande år.

Dylika Requisitionsförslag insändas äfven af Tulldirektion, Postdirektion m. fl. verk ||På dessa requisitionsförslag grunda sig alla i Statsförslaget för det kommande året upptagna bestämda utgiftsposter.|| De äro naturligtvis för det mesta öfverensstämmande med hvad Statsförslaget för det löpande året innehåller, men i dem skola observeras också alla de förändringar, statsförslaget ger genom Nådiga befallningar under året undergått ||och om hvilka vederbörande blifvit genom skrifvelsen från Senaten underrättade||. Å sin sida bör Finansexpeditionen hafva blifvit om dem underrättad genom protokollutdrag från de Expeditioner i Senaten på hvilkas föredragning ändringen tillkommit. Dessa meddelanden jemföras med hvarandra, och det bör derföre icke hända att något blir uteglömdt. ||Inga andra nya utgifter få i Statsförslaget upptagas än dessa, hvilka Hans Kejsrerliga Majestät anbefallit.||

Men vid Guvernörsembetena upprättas äfven en egentlig Årsräkning. Denna skall för det förflutna året före den 1. juli af det löpande insändas till Senatens kammar och Räkenskapsexpedition, åtföljd af hela massan af reversaler och qvittanser. Hit ingå dylika årsredogöranden från alla öfriga verk, som hafva någon uppbörd och utbetal-

ning. På grund af alla dessa redogörelser uppgöres här Statshufvudboken. Men denna sändes ännu jämte verifikaterna att till siffrorna och äfven i öfrigt granskas i Revisionskontoret. ||Till noggrannhet uppmanas Revisorerna af egen fördel, emedan dem tillfaller viss procent af det belopp anmärkningen gäller.|| Göras af revisorerna anmärkningar, så hänskjutes dessas pröfning till Revisionsrätten, som, om något misstag blifvit begånget, statsverket till last, dömer den skyldige att utbetala ersättning, hvarför utom denna, om misstaget skett af grof försumlighet eller om det kan tydas såsom underslef ställes under laga tilltal. Först sedan revisionen är fulländad, bevaras räkenskaperna i sagda Expedition och får ingen vidare anmärkning ske sedan [REDACTED]. Det vittnar fördelaktigt om förvaltningens noggrannhet, att Revisorerna säga kunna förtjena ||genom anmärkningsprocenter, såsom äfven af anslaget å 7:e hufvudtiteln för detta ändamål synas.||, utan med skäl bedja de om förhöjning på sin obetydliga lön.

10

Finansexpeditionen, hvilken det åligger att hafva reda på alla tillgångar och utgifter, sköter denna del af sina åligganden med en Kamrerare, två Kammarförvandter (biträden), två Kammarskrifvare och en Diarieförare. utom renskrifvare. Ett anspråkslösare Finansministerium torde knappt finnas.

20

Likväl lider räkenskapsverket, sådant det visar sig i Årsräkningarne och Statshufvudboken, af väsentliga brister, bestående hufvudsakligen deri, att, medan ett stort belopp förskotter och oafslutade liqvider balanceras från det ena året till det andra, Saldo för året i sagda räkenskaper icke framstår. Man har dock varit betänkt på att afhjelpa dessa fel, och ett af sakkunniga män utarbetadt förslag föreligger till pröfning. Likväl utgör detta icke något hinder för granskningen af årsräkenskapernas rigtighet,

30

Militiefonden

Allmänna Militiekassans inkomster och utgifter.

Under Konung Carl XI ordnades åren 1688–89 militären i Finland sålunda, att såväl kavalleriet som infanteriet ställdes, bekäddes och delvis beväpnades af jordegarena, och örlogssjömanskapet dels af städerna dels af joregarna på kusten och i skärgården. Artilleriet betjenades af värfvad manskap, och på senare tid tillkomma i Finland äfven ett par värfvade infanteriregementen, så att år 1808 landets hela militärstyrka uppgick till nära 20 000 man, hvaraf 12 736. man af jordegarna ställd militär med 3 709 man reserver. Då på den tiden landets hela folkmängd uppgick till endast 850 000 personer, så var i sjelfva verket nära nog hvarje tjugonde person i landet soldat.

40

||Det är i det föregående nämndt, att »rusthållshemmanen» ställda kavalleri, men öfvriga skatte och kronohemman, indelade i »rotar», en infanterist för hvarje rota.||

Den indeldta soldaten hade af joregaren, rotehållaren, en liten jordegendom, soldattorp. Befälet hade boställen af kronohemman. Afkastningen af denna jordegendom, hvilken de sjelfva bebrukade, utgjorde soldatens och hufvudsakligen äfven befälets aflöning. ||Derutöver hade det högre befälet sig anslaget skatten af ***hemman, indeladt ränta, ett aflöningsätt, som i äldre tid brukades äfven för civila tjänstemän.|| Endast i krigstid kom härtill underhåll af kronan.

50

En sådan allmän beväpning måste, ehuru sparsamt den var ordnad, blifva för landet betungande. Vid landtdagen i Borgå 1809, då kriget hade utarmat invånarene, anhöllo ständerna hos Kejsar Alexander I att

på 50 år befrias från skyldigheten att ställa soldater, mot förbindelse att i stället till statsverket betala en då öfverenskommen afgift, »Vakansafgiften». De värfvade regementerna afskedades, och indeldta militären upplöstes. Soldaternas torp öfverlämnades åt rothållarene, befälet däremot fick behålla sina boställen och sin indeldta aflöning. Efterhand som dessa officerare med döden afgått, hafva de indeldta hemmansröntorna blifvit till statsverket indragna, och boställena för dess räkning utarrenderade. Af dessa inkomster vakansafgifter har förnämligast Allmänna militiekassan blifvit bildad.

Alltså utgöres äfven nu Kassans tillkomst af

1:o Indeldt hemmans ränta, { / kronotionde, / qvarnränta /;

2:o Arrende för boställen,

3:o Vakansafgifter.

Emedan rotarna voro förpligtigade att i krigstid uppställa äfven reserver, så ingår i Vakansafgiften också lösen för detta åliggande. Vakansafgifterna betalas likasom den indeldta räntan dels i penningar, dels i spanmål, hvilken såsom spanmålsränta öfverhufvud äfven får lösas med penningar efter markegång; boställsarrendena erläggas i penningar.

I Karelska andelen af Kuopio län var en jägarebataljon uppsatt af värfvad t manskap, utan torp, hvars aflöning jordegarena bekostade; och ersättningen för denna afgift ingår nu bland kassans inkomster:

4:o Karelska jägarskatten;

Likaså hade Kajana-andelen af Uleåborgs län sin egendomliga rotering, och jordegarene bekostade med en särskild skatt kompani-
chefens aflöning.

5:o Kajana landtkaptens aflöning;

6:o Bränvinsförpaktningssmedel

Emedan alla dessa inkomster uppbäras jemte Allmänna Statsfondens, så uppdebiteras de i dessa räkenskaper, hvaremot alla utbetalningar för militieverket krediteras samma fond, och särskild likvid mellan båda fonderna afslutas för hvarje år.

Ända från 1809 har landet haft Rysk besättning, som dels gjort garnisonstjenst i städerna, dels varit inqvarterad på landtbygden. Denna militärs beteende mot invånarene har öfverhufvud varit godt, och den torde icke heller sjelf funnit sig illa i våra förhållanden. Men det är gifvet, att olikheten i nationallynne, i språk, i religiös beaktelse, i åsigt, seder och lefnadssätt skall hålla denna militär och landets invånare aflägsnade från hvarandra. Först på senaste tid, från kriget 1854–1856 hafva dock Ryska trupper vistats i landet, hvilka medfört större pretensioner, och hvilkas befäl isynnerhet läro hafva funnit sin ställning härstädes obehaglig samt härifrån medfört för Finland ogynnsamma intryck.

Befolkningens högsta önskan är alltså, att genom uppställning af en egen militär kunna göra den Ryska militärens användande härstädes öfverflödig och sålunda afvända alla obehagliga rifningar. Man finner sig äfven nedtryckt af att, i händelse af krig, icke kunna ställa någon styrka att tala om till Hans Majestäts tjenst.

Men såsom det nyss i korthet anförda visar, äro Militiekassans inkomster så illa baserade, att under oförändrade förhållanden ingen utgift finnes, att åstadkomma en egen året om tjenstgörande militär.

För närvarande har landet blott följande militär:

1:o Lifgardets Finska Skarpskyttebataljon med dess reservkompani;

2:o Finska sjöekipagets koder – en lemning af detta ekipage;
 3:o Nu indelta bataljoner, men blott till 1/3 del af deras rätta styrka eller till 320 man p^{er} bataljon.

Denna ringa styrka af tillsammans man kunde kanske vara tillräcklig för garnisonstjensten i fredstid. Men de indelta bataljonernas uppställningssätt gör deras användande för detta ändamål omöjligt.

10 Befälet är numera icke bundet vid boställen, utan har kontant aflöning. Men manskapet skall underhållas genom sina torp och kan derföre icke skiljas från dessa på längre tid. Ty den, som skall lefva af jorden, måste få arbeta på odling.

Ännu svårare blir ställningen, när vid ett krig de indelta bataljonerna skola kompletteras. Ty då bortfaller Vakansafgiften, som nu utgör hälften af Militiekassans inkomst; och medel finnas icke ens till befälets aflöning, mycket mindre till manskapets underhåll.

Hela inkomsten för 1864 är beräknad till 2 663 440 Mark
 och häraf utgör Vakansafgiften 1 385 000 Mark.

20 Man måste väl erkänna, att anslaget för militära ändamål öfverhufvud är ganska ringa, ty det utgör blott 1/5 del af hela den öfriga ordinarie statsutgiften (13 000 000 Mark). Men är hufvudfelet, att äfven detta ringa anslag är såbeskaffadt, att det till stor del försvinner, då militären skall uppställas, och att dennes underhåll beror af dess eget arbete,

Vakansafgiften är i sjelfva verket ganska låg, i synnerhet för »rusthållen», de hemman, som förut ställt kavalleri. Den hade efter hand kunnat höjas, och med ett tillskott ur Allmänna Statsfonden hade det kanske varit möjligt att uppställa en värfvad trupp, som hade kunnat göra garnisonstjenst och tjäna till koder för Krigsbehof.

30 Men nu är förordnad, att den tredjedel af indelta manskapet, som är uppställd, skall förses med torp. En tredjedel af Vakansafgiften har derigenom bortgått. Och soldaten kan icke för någon längre tid tagas från torpet.

Härtill kommer, att denna militär likväl är ganska dyr. Hvarje soldat kan anses kosta roten ungefär 1 601 Mark om året, hvilket sammanlagdt med kostnaden för 2 900 man enligt stat gör något mera än 520 Mark eller 130 rubel silfver p^{er} man, befälet inberäknadt – detta för en trupp, som är sammandragen endast en vecka om året.

40 Kostnaden för landets militär stegras derigenom, att för den ringa styrkan underhålles en särskild Expedition i Senaten, ||för hvilken dock kostnaden utgår ur allmänna statsfonden|| en 4:o Inspektörsstyrelse, en 5:o Öfverkrigsdomstol och ett 6:o Komissariat.

Af allt det sagda visar sig, att landets militieärende behöfver en fullkomlig reorganisation. Men en sådan måste ske med landtdagens hörande, för erhållande af ökade anslag till dess genomförande. Alla nya kostnader, som nu ske, synas vara bortkastade, då de icke alls föra dertill, att fångelserna i landet kunde med Finsk militär bevakas.

Militiekassans hufvudsakligaste Utgifter ske för ofvan nämnda ändamål. Bland öfriga i staten upptagna utgifter äro de förnämsta:

50 7:o Till Hans Kejsrerliga Majestäts disposition;
 8:o Inqvarteringskostnader, utgifter för Staben, Taffelpenningar kommandantsplatsmajorer och platsadjutanter, hvilka utgifter alla angå den i landet förlagda Ryska militären;
 9:o. Aflöningen för afskedade militärer, nemligen af de 1810, 1830 och 1860–61 upplösta trupper;

År 1810 upplöstes dåvarande Finska armeen. Anslaget utgår åt de få

öfverlevfande af dess öfver- och underbefäl. År 1812 uppsattes några värfvade bataljoner, också dessa samlade till öfningar endast 6 veckor om året. Denna militär upplöstes åter 1838 och befälet vid densamma pensionerades. Lifgardes Skarpskyttebataljonen är en lemning af densamma, emedan den utgått från den s. k. Undervisnings bataljon, som då var stationerad nära Tavastehus. Åren 1854–55 uppsattes för kriget den indeldta militären, men större delen af densamma indrogs 1860–1861 af brist på medel för dess underhåll. ||Likaså hade 1830 ett sjöekipage blifvit uppsatt och för kriget uppställdes ett annat, hvilka nu båda äro indragna, så att nu blott den ringa s. k. kader återstår, äfven den gagnlös.|| Också efter denna tid har, ett reglementerande fram och tillbaka egt rum, som kostat pengar, utan att ställningen derigenom förbättrats.

10

10:o Bidrag till amortering af det statslån, stort 1 850 000 rubel, som 1855 och 1856 upptogs för betäckande af krigskostnaderna, utgår från Militiekassan, men största delen af ränta och amortissement för detta lån bestridas ur Allmänna Statsfonden, ur hvilken dessutom krigskostnader utgingo med ett belopp af något öfver 1 000 000 rubel.

Militiekassans ställning är nu sådan, att dess inkomster i sjelfva verket på långt när icke betäcka utgifterna. För innevarande år är ett tillskott af 500 000 Mark beräknadt att utgå ur Allmänna Statsfonden; men det motses, att äfven detta skall blifva för behofvet otillräckligt.

20

Militieboställskassans inkomster och utgifter

Inkomsterna tillflyta denna kassa af:

1:o Jordskatten för vissa hemman, hvilken skatt, så länge indeldta militärens befäl hade boställen, var anslagen till underhåll af byggnaderna på desamma,

30

2:o En afgift till kassan, säterifrihetsmedel; från sådana boställen, hvilkas innehafvare voro befriade från all bygnadsskyldighet;

Utgifterne äro för närvarande, då boställena utarrenderas, och arrendatorn har bygnadsskyldigheten, mera godtyckliga.

1:o för Kejsrerliga palatset;

2:o för Generalguvernörshuset; emedan Generalguvernören är högsta militärchef på stället och huset betraktats såsom hans boställe. Det egentliga underhållet och möbleringen för detta hus bekostas dock ur Allmänna Statsfonden.

40

3:o Boställsmätningkostnader. Ett nytt Reglemente för boställenas utarrenderande utkommit, som stadgar, att deras nuvarande egovidd skall uppmätas och beskrivas.

Krigsmanshuskassans inkomster och utgifter.

Denna kassa är egentligen bestämd endast till pensioner för soldater och matrosar ||samt deras enkor och barn.|| Men då ända till 1859 äfven Lotverket delvis underhölls med Militiekassans medel, utgå nu från Krigsmanshuskassan pensioner till några f. d. lotsar samt dylikas enkor.

50

Lönstillökningen för underofficerare och soldater är en utgift, som egentligen icke skulle tillhöra denna kassa.

För nämnda utgifters bestridande tillflyta kassan:

1:o Jordskatten af vissa härtill bestämda hemman;

2:o Andel i den jordskatt, som kallas Tionde-spanmål, af hvilken hvarje fyrotionde tunna tillfaller kassan,

3:o Centonal, ett afdrag å en procent af tjenstemäns ur statsmedel eller ur städernas kassor utgående löner,

4:o Afgift af officerare vid vunnne befordran, för adelsbref, vid köp af rusthåll m. fl. dylika poster.

Emedan vid de tidigare bestående truppernas skedda upplösning pensioner tillagts endast det 1810 afskedade manskapet, af hvilket de få öfverlevande nu åtnjuta ■■■■■ mark årligt understöd, har kassan
10 kunnat samla en betydligare förräntad besparing,

Fattig- och Arbetshus-fonden

Beskaffenheten af denna fonds Inkomster antydes af de särskilda inkomsttitlarna.

En icke ringa del af desamma uppbäres genom passexpeditionen i S:t Petersburg i passafgiften för i Ryssland vistande Finska undersåter. Detta är ett Nädigt medgifvande af Kejsar Akexander II till förmon för fonden. Vid samma Expedition uppbäras äfven personela kronoutsylder af sagde personer och deras afgift till fattigvården i den församling
20 i Finland, hvilken de tillhöra.

Af anförd anledning upptagas bland fondens Utgifter;

1:o Passexpeditionens stat

2:o Hyra för dess embets lokal i Statssekretariatets hus; äfvensom särskilda anslag till förmon för Finska undersåtar i Ryssland såsom

3:o Aflöning för Luthersk prest i Olonets

4:o Bidrag åt Finska fruntimmersföreningen och till Asyl för värnlösa barn i S:t Petersburg.

5:o Korrektionsinrättningarne i Finland, för manliga individer äro tvenne, den ena i Wiborg den andra i Tavastehus. Dessutom finnes för
30 sådana vid länehäktet i Åbo en Arbetshusafdelning samt i Kuopio län ett arbetskompani,

6:o Spinnhusen för qvinliga individer äro två, ett i Åbo och ett annat i Willmanstrand.

7:o För värnlösa barn finnes en uppfostringsanstalt nära Wiborg, hvars anslag äfven utgå ur denna fond.

På densamma äro äfven förda en andel af Hans Kejsarliga Majestäts Dispositionsmedel, såsom utgående ur Passexpeditionen i S:t Petersburg uppbörd. Ehuru Hans Majestät disponerar ifrågavarande medel äfven för understödande af fattiga enkor och barn, synes dock denna
40 post icke hafva sin rätta plats på denna fond, som är bestämd att användas för den egentliga fattiga folkklassens tillvaratagande och upprättande.

Anmärkningar har det i landet väckt, att tidigare af de i Passexpeditionen influerna medel gifvor blifvit gifna åt högre ställda embetsmän, icke alltid åt sådana sådana personer, som allmänna opinionen ansett deraf förtjenta.

Öfverhufvud är det ||statsmedlens användande till|| sådana personela förläningar, som mest väckt klander öfver statshushållningen.

Fattig- och Arbetshusfondens utgifter, hvilka förut medgifvo årliga besparingar i densamma, hafva efterhand så stigit, att de de senaste
50 åren icke motsvarats af inkomsterna, utan har det besparade kapitalet förminskats,

Statsskulden.

Statsskulden utgöres för närvarande af:

I. Ett 1859 i Ryssland upptaget lån å nominelt 2 500 2000 Rubel, som indrogs pr. medium till 93 procent. Rântan är 4 % p<e>r år och erlågges halfârligen, Å kapitalet amorteras årligen genom utlottning af obligationer 2 procent. ||Inlösen af obligationer och rântecouponer sker i Finlands Bank och i dess kontor i S:t Petersburg.||

Hela beloppet är använt till anläggning af jernvägen mellan Helsingfors och Tavastehus.

Å lånet återstår för närvarande obetaldt rubel, förutom de utlottade obligationer, hvilka icke blifvit till inlösen föredetta, men för hvilkas inlösande medel finnes i beredskap i den s. k. Liquidationsfonden

Anmärkning. Detta lån bestämdes till 5 000 000, men deraf upptogs endast 4 miljoner, af hvilka Finska Banken till förstärkande af sin fond erhöi 1 500 2000 Rubel, som af Bankens medel förrântas och amorteras.

II. En 1862 genom bankirhuset M. A. von Rothschild i Frankfurt am Mayn upptaget lån i 4 400 000 Thaler, som indrogo till 89 5/16 procent.

Rântan är 4 1/2 procent, på halfårs terminer;

Lånet amorteras på 42 år genom hvarje halfår skeende utlottning af obligationer; Utlottade obligationer och rântecouponer inlösas i Finlands Bank och genom bankirhuset von Rothschild i Frankfurt am Mayn och i Hamburg.

Lånet är fonderadt genom en Amortissementsfond, bildad af besparingar i särskilda kassor, och hvars medel utlånas till landets jordbrukare och manufakturidkare samt till kommunerna för särskilda allmänna företag. Till fonden ingår årliga behållningen på inkomsten vid Saima kanal samt ett anslag ur Allmänna Statsfonden af 420 000 Mark.

||Å lånet återstod d<en> 1. januari 1864||

Detta lån användes helt och hållet till omsättning af särskilda äldre inhemska uppsägbara statslån, nemligen:

1:o Ett lån å 4 procent med rânta på rânta, upptaget a) för anläggandet af Bomarsunds fästning på Åland, b) för byggandet af Nikolaikyran i Helsingfors, c) för betäckandet af krigskostnaderna 1854—1856.

Hithörande obligationer äro numera till inbetalning uppsagda och inlösta, med undantag af några få, som icke ännu presenterats till inlösen. Rântebetalning upphörde d<en> 1. Sept<ember> 1863.

Anmärkning. Å lånen a) & b) återstod 1862 ||, då Rothschildska lånet upptogs,|| obetaldt endast 400 000 Rubel ungefär men af lånet b), som uppgick till 1 850 000 rubel hela beloppet jemte derå upplupna rântor,

2:o Ett lån å 3 3/5 procents rânta. För byggandet af Saima kanal hade mot obligationer å 50 rubel, löpande med 1 kopeks rânta p<e>r dag, ett såbeskaffadt lån blifvit upptaget ||i 8 serier å 100 000 rubel årligen||. Redan år 1858 voro dock medel för lånets inlösande besparade. Men dessa användes för den nämnda jernvägens fulländande, och för samma ändamål utgåfvos ytterligare fem serier dylika obligationer, så att lånet in summa uppgick till 1 100 000 rubel. Ehuru obligationerna voro ställda på 15 år, borde de i kronans kassor mottagas, och lånet var sålunda i sjelfva verket hvarje stund uppsägbart.

Anm<ärkning>. I anseende till den i följd af missvexten stora penningbristen i landet har detta lån ännu icke blifvit uppsagdt, men obligationerna hafva innehållits i den mon de till statens kassor eller Banken inlutit och blifvit af Amortissementsfonden inlösta, så att den 31 Januari detta år var utelöpande ett belopp af endast [REDACTED]. Såsom förut är anfördt finnas medel till dessas inlösen i Amortissementsfonden disponibla.

10 III. Slutligen har ett kreditiv på 2 1/2 år å 500 000 Rubel blifvit i September-November 1863 upptaget hos Baron Stieglitz.

Räntan å detta kreditiv är 6 procent, hvarförutom långifvaren förbehållit sig 2 1/2 procents provision,

Medlen hafva utlånats åt spanmålsimportörer samt en mindre del äfven direkt åt den nödlidande, bofasta allmogen.

För en del af dessa utlåningar har Amortissementsfonden kunnat gå i förskott hvaremot de af Baron Stieglitz erhållna medlen blifvit omsatta i Ryska räntebärande obligationer, så att genom denna operation den stora kostnaden för kreditivet temligen betäckes,

20 Finlands Bank.

Bankens fonder äro:

1:o Primitiva fonden bildad 181 [REDACTED] genom ett grundkapital af statsmedel 1 000 000 Rubel Banco-Assignmenter.

Denna fond, som 1859 återbetalte sagda grundkapital till Amortissementsfonden, hade den 1. Februari d<et> ä<r> en behållning af 3 868 640 Mark.

30 Fondens medel användes uteslutande till jordbrukslån mot en annuitet af 5 1/2 procent på 33 år. Såsom icke föremål för några egentliga bankoperationer, utgör densamma icke någon bankfond, men betraktas likväl som sådan, emedan den blifvit bildad på en petition af de 1809 församlade ständerna.

2:o Hypoteksfonden. Ända till 1841 voro Svenska sedlar gångbara i landet, då de aflystes och genom Bankens försorg, som mot dem utgaf sina egna sedlar, å rubel silfver, inlemnades till inlösen i Svenska Banken i Stockholm. Det silfver, som mot desamma erhålls, dels i plantsar, dels i piestrar, utbyttes i S:t Petersburg mot Ryskt silfvermynt, och Banken öppnades för silfverutvexling både mot dess egna och Ryska sedlar å rubel silfver,

40 Detta lyckliga förhållande fortfor ända till kriget 1854, då i Ryssland agio uppstod på det klingande myntet, som derföre äfven herifrån gick till S:t Petersburg, der det med vinst föryttrades. Banken måste då stoppa silfverutvexling och vaxelförsäljning; medan allt silfver försvann ur den allmänna rörelsen, så att till och med den mest tryckande brist på skiljemynt för den dagliga handeln inträdde.

50 Äfven under den tid Riska Riksbanken från Maj 1862 började gifva valuta till ett jemnt fallande agio (stigande kurs), kunde Finlands Bank blott med yttersta reserv följa denna rörelse åt, emedan spekulationen lätt kunnat tömma dess silfverförråd. Likväl har densamma fortfarande kommit landets handel på Ryssland till hjälp, genom att mot en låg provision i S:t Petersburg inlösa sina sedlar med Ryskt sedelmynt, samt i öfrigt kunnat tillfredsställa den Finska handels behof af vaxlar på utlandet, likväl alltid till en kurs något litet högre, än den i St Petersburg raterade, för att icke föranleda spekulanter till vaxelköp härstädes för Rysk räkning .

Denna Finlands Banks svåra ställning har sin grund endast och allenast derå, att Banken varit förpligtad mottaga icke blott sina egna utan äfven Ryska Riksbankens sedlar till deras nominella värde. Detta förhållande har icke heller derigenom förändrats, att Hans Kejsrerliga Majestät hugnat landet med en egen myntenhet i Mark och Penni (1. Mark = 25 kopek, 1 Penni = 1/4 kopek silfver). Men då Hans Majestät numera tillåtit, att så snart Bankens silfverfond blifvit så till vida förstärkt, att i stället för det nu ur allmänna rörelsen försvunna silfvermyntet det behöfligt ansedda beloppet kan af Banken utsläppas, metalliskt mynt i Mark och Penni får förklaras för enda lagligt gällande mynt i landet, hoppas man, att för framtiden kunna undgå omkastningarna och förlusterna af en osäker myntfot. 10

Landets Styrelse har alltid undvikit att för statsbehof göra lån i Banken. Denna utväg vidtogs icke heller under senaste krig, ehuru då genom skeppsfartens upphörande statsinkomsten betydligt minskades, medan utgifterna för kriget medtogo mera än ett års inkomst. Enligt landets grundlag tillkommer Bankens förvaltning Ständerna; och ehuru detta stadgande icke kunnat efterföljas, emedan ingen landtdag varit samlad, har dock en sådan ||framtid|| förändring i Bankens styrelse varit afsedd. Genom Nådig proposition är numera förvaltningen af Banken åt Ständerna erbjuden med ett Reserv- och Vinstkapital i Hypoteksfonden den 1. Januari d(ett) ä(r) af 5 872 040 samt samt såsom ofvan i Primitiva-fonden 3 868 640 eller tillsammans en Behållningen af Mark 9 740 680, 20

Hypoteksföreningens ställning den 1. Mars 1864 var följande:

Aktiva			
Metallisk valuta	8 961 405		
Tillgodohafvande för			
Bankens Agenter i utlandet	3 331 754		
Räntebärande obligationer,			30
utländska växlar och Ryskt			
sedelmynt	3 767 330		
Fondträckningar å kassakreditiv,			
mot hypotek m. m. samt diskonterade			
inhemska papper	24 327 271.		
Förskotter	32 520.		
	<i>Mark</i>	40 421 281	
Passiva			
I Ryssland upptaget lån å 4 %	5 640 000		40
Skuld till Amortissemensfonden	1 180 000	6 820 000	
Depositioner	2 011 327		
Utlöpande sedlar	25 555 883	34 387 210	
Fondens Vinst och Reservkapital	6 033 071		
	<i>Mark</i>	40 420 281	

Då Banken är berättigad utgifva sedlar till 2 8/15 beloppet af dess tillgång i metallisk valuta och i ostridiga fordringar har dess utländska agenter, så återstodo nämnda dag sedlar till utgiftning i Bankens kassa – 786 690 Mark, 50

Denna Bankens ställning med 7/15 delar valuta mot den utelöpande sedelstocken kunde anses för fullkomligt tillfredsställande, om icke i denna valuta vore inräknad äfven Bankens fordringar i utlandet. Ty ehuru hur säkra Bankens utländska agenter än äro, (huset Rothschild i London, Paris och Frankfurt am Mayn samt Salomon Heine i

Hamburg), så har Banken ingen valuta i reserv för en starkare påtryckning. Olägenheten häraf har icke varit kännbar, så länge Banken icke ger silfver, men så snart den öppnas för silfvutvexling, måste utan tvifvel sedelutgifningen minskas.

Att likväl cirkulationsmedlet i landet, som genom de inträffade missväxterna blifvit minskadt med nära 15 000 000, Mark, för närvarande är för behofvet otillräckligt, har otvifvelaktigt bevisat sig. Styrelsen har derföre varit betänkt på att tillåta inrättandet äfven af sedelutgifvande privatbanker; och Hans Kejsrerliga Majestät har genom en Nådiga proposition täckts infordra Ständernas yttrande i detta ämne,

Privata Bankinrättningar

Sådana finnas i landet endast tvenne.

1:o Föreningsbanken i Finland

Denna Bank, som har sin Centralbestyrelse i Helsingfors och Bankkontor eller Agenturer i flera landets städer, är grundad på aktier å till ett sammanräknadt kapital af 3 000 000.

Dess rörelse har varit fullkomligt regelbunden, bestående i lediga kapitalers upptagande och utlåning. Penningbristen har tillåtit Banken att på sina pengar med prövioner taga öfverhufvud 4 procent, och den har derföre äfven för depositioner på 3 månaders uppsägning kunnat erlægga ränta å 5 procent. Depositionerna i Banken uppgingo den 1. Mars det år till något öfver 7 500 000 Mark. Utlåningarna till nära 8 000 000 Mark.

Utlåningarna hafva icke kunnat sträckas längre, emedan en betydlig af Aktiebeloppet inbetaltes i Hypoteksföreningens obligationer.

2:o Finlands Hypoteksföreningen

Denna inrättning är en vanlig jordbrukshypoteksanstalt.

Den har icke något grundkapital, utan hela dess rörelse är grundad på inteckning i jordegendom. Jordegare, som söka lån, inlemna till föreningen sådana inteckningar i deras egendom, Föreningens direktion utfärdar räntebärande obligationer, mot hvilka den söker uppgotiera penningar, eller, såsom den för det mesta sett sig tvungen förfara, öfverlemnar obligationerna åt jordegaren, hvilken sjelf måste söka att försälja dem.

Vid inteckningen värderas endast egendomens åker och äng, icke skog bygnader m. m. Lån gifves till högst halfva beloppet af detta värde. Säkerheten för obligationerna är derföre mycket god.

Obligationerna äro utförda till ett mindre belopp å 100 och 300 Mark å 4 %, men till största delen å 500, 1 000, och 5 000 Mark å 5 %.

Låntagerne deremot erlægga till föreningen 6 %, heraf 1/4 procent såsom förvaltningskostnad, så att såsom amortissement återstår för 4 % obligationerna 1 3/4 procent, för 5 % obligationerna 3/4 procent. Och då första årets amortissement afdrages vid lånets lyftande samt sedan fortfarande erlægges förskottsvis, likväl så att räntan härå godtgöres låntagaren, så amorteras 4 % obligationerna på 40 år 5 % obligationerna på 40 år 8 månader.

Utlottning af obligationerne sker och räntan å desamma erläggas halfårligen.

Den 31 December 1863 hade föreningen utgifvit obligationer till ett sammanlagt belopp af 8 044 400 Mark, hvaremot densamma såsom säkerhet hade inteckningar i jordegendom till ett värde af nära

23 000 000 Mark,

Denna säkerhet oakadt har den närvarande penningställningen i landet nedtryckt obligationernas kurs, så att 5 % obligationerna på senaste tid icke kunnat säljas till högre kurs än 85 procent af nominela värdet. Föreningen har därför sett sig tvungen, att tillsvidare inställa all ytterligare utlåning.

Under dessa förhållanden har Föreningen ansökt och erhållit Hans Majestäts Nådiga tillstånd att upptaga ett utländskt lån, för hvilket Ständerna på Nädig proposition beviljat sin garanti. Beloppet är bestämdt till 30 miljoner Mark. Likväl kommer detsamma, att blott efterhand upptagas under en längre tidsföljd. Då Hans Majestät också Nädigst tillåtit Finlands Bank att indraga lånet och å beloppet erlägga 5 1/4 procents ränta, tills medlen af Föreningen lyftas, så kommer Finlands Bank genom denna operation i tillfälle att erhålla tillräcklig valuta, för att åter börja utvexla silfver. H. M. har såsom vilkor bestämt, att det belopp, Banken sålunda mottager, bör uppgå till 3 miljoner Mark, förrän metalliskt mynt får förklaras för det enda i landet lagligen gällande.

På denna kombination beror alltså möjligheten både att gifva landets myntväsende stadga på samma gång och att upphjelpa det af missväxternas nedtryckta jordbruket,

Penningsställningen i utlandet är dock för närvarande icke gynnsam för upptagandet af lån derstädes. Men så snart en förändring i densamma skulle inträda, hvilket i väsentlig mon torde bero af Nordamerikanska krigets upphörande, kommer Hypoteksföreningen att söka uppgöra det tilltänkta lånet.

279 REDOGÖRELSE OM FINSKA KREDITPAPPER TILL FINANSMINISTERN

HUB, JVS handskriftssamling

Det i Ryssland 1859 upptagna statslånet å 4 miljoner Rubel i Skilve å 4 procents ränta.

Angående det i Ryssland upptagna Finska statslånet bilägges Rysk öfversättning af Hans Kejsrerliga Majestäts Nådiga Manifest den 30 April 1859 samt af Kejsrerliga Kunggörelsen af den 11 Maj samma år, hvaraf inhemtas:

att obligationerna äro utfärdade å 500 Rubel i serier å tusen obligationer, således å 500 000 Rubel hvarje serie;

att räntan är fastställd till 4 % per år och utbetalas en gång årligen den 1 (13) Maj eller 1 (13) November alltefter obligationens datum;

att å lånet årligen amorteras två procent. Obligationerna utlottas i Januari hvarje år, i revisorerernas för Finlands Bank öfvervaro, och nummern på de utlottade obligationerna kungöres i Journal de S:t Petersbourg och i [redacted], hvilka derefter äro till inlösen förfallna den 1/13/ November.

Att förfallna obligationer och räntekuponer inlösas så väl härstädes i Finlands Bank som i Bankens kontor i S:t Petersburg.||

Å detta lån, äro upptagna åtta serier med tillsamman nominelt 4 000 000 rubel silfver. Effektivt har lånet erhållits till per medium 93 procent. Här af äro 2 500 000 rubel använda, för statsverkets räkning till jernvägsanläggning samt 1 500 000 rubel, allt nominelt, öfverlåtna